

Люк ЯКОБС,
Надзвичайний і Повноважний Посол
Королівства Бельгія в Україні

УКРАЇНА МАЄ РІШУЧЕ ЗАЯВИТИ ПРО СЕБЕ СВІТОВІ

– Минуло чотири роки з часу Вашого приїзду в Україну 2014-го – року трагічних подій. На Ваш погляд, як змінилася країна та в чому лишилася такою ж за цей час?

– Немає жодного сумніву в тому, що Україна змінилася і продовжує змінюватися на краще весь час. Євромайдан змінив менталітет людей та запустив фундаментальні реформи, які поступово впроваджуються. Ці зміни дуже відчутні. Завдяки ним хід політики стає ефективнішим, бізнес-клімат поліпшується, а в підсумку – і бачення українцями своєї країни. Майдан став важливою віхою, яка змусила українців затвердити свою державу як суб'єкт міжнародних відносин та заявити про себе як про перспективне, сучасне та демократичне суспільство. Україна, безумовно, рухається у правильному напрямку. Тому важливо, аби шлях реформ, який вона обрала, був не лише на папері, а й реально був втілений у життя.

Бачити ці зміни, напевно, найприємніше у моїй роботі в Україні, адже цінності, які приніс з собою Євромайдан, не можуть залишати нікого осторонь. Цю подію можна вважати сьогодні новим стартом – Україна має «до» та «після» Євромайдану. Вона перегорнула нову сторінку своєї історії. Українці зробили головний вибір. Якщо українці відступлять та повернуться до старих звичок, цей дух буде зраджено. Скептицизм щодо досягнутого, як і самовдоволення, неприпустимі. Я переконаний, що ми маємо бути впевненими та оптимістично налаштованими щодо майбутнього, і з цим настроєм рішуча Україна повинна заявити про себе світові.

– Пане Посол, охарактеризуйте, будь ласка, сучасний стан двосторонніх відносин між Україною та Бельгією. Чи змінилися пріоритетні напрями діяльності за час Вашого перебування на посаді?

Бельгійська спільнота й співробітники посольства святкують Національний день Бельгії в Переяславі-Хмельницькому (21 липня 2017 року)

Belgian community and Embassy staff celebrate their National Day in Pereiaslav-Khmelnytskyi (21 July 2017)

– Варто зауважити, що революційні події 2014 року дали новий імпульс та значення двостороннім відносинам між нашими країнами. Політичний діалог став більш істотним та чітким. Україна і Бельгія є партнерами у двосторонньому та міжнародному рівні, співпрацюючи зокрема в ООН, Раді Європи, ОБСЄ тощо. Сьогодні обидві країни справді ведуть конструктивний діалог, мають фокус, конкретні спільні інтереси та цілі, що, безперечно, підвищує якість двостороннього діалогу.

Європейський вибір України, її прагнення досягти гарантій колективної безпеки, захистити міжнародний правопорядок та її зусилля зміцнити демократію, права людини та верховенство права є тією основою, на якій ґрунтується наша двостороння взаємодія.

На мій погляд, Україна мусить відстояти свою незалежність і власне бачення своєї долі. Для Європи це завдання має стрижневе значення з погляду цінностей та моделі суспільства, з якими ми себе ідентифікуємо, на які покладаються її громадяни. Це всеосяжний рух, який потроху набував сили за майже 27 років незалежності України та отримав у 2014-му сильний поштовх, спричинивши появу потужної та цілеспрямованої програми дій у формі Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Ця угода є початком, її реалізація поступово сприятиме ще більшому зміцненню політичних та економічних зв'язків з Європейським Союзом.

Хочу зазначити, що обидві країни активно розвивають свої економічні та політичні зв'язки, інвестиції та торговельні відносини, які безперервно посилюються, незважаючи на велику кризу в 2014–2015 роках. Угода про зону вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом діє. Це доводять статистичні дані про двосторонню торгівлю не лише між ЄС та Україною, а й між Бельгією і Україною зокрема. До того ж бельгійські інвестори ніколи не виїжджали з України в ці важкі роки, наразі їх кількість навіть збільшується через нових представників бізнесу. Очевидно, що учасників ринку заохочує поступове поліпшення бізнес-клімату та поява нового покоління чесних, етичних та надійних ділових партнерів. Молоді й активні українські підприємці зі знанням іноземних мов створюють наразі сприятливе середовище для розвитку взаємовигідних ділових відносин, які позитивно впливають на двосторонню торгівлю та інвестиції.

Проте не варто забувати, що часом бельгійським компаніям доводиться стикатися з сумнівною адміністративною практикою або так званими «перевірками», які шкодять бізнес-планам та не дають їм зростати на повну силу. Тому необхідно, щоб Україна не лише впроваджувала реформи, а й позбувалася негативної спадщини минулого. Бізнес-спільнота очікує від уряду ефективного управління та викорінення згубної бюрократії, зайвого зволікання у прийнятті адміністративних рішень, що врешті перешкоджає розвитку бізнесу та псує імідж країни загалом. Якщо говорити про заохочення бізнесу, найкращі послы України – це компанії, які охоче інвестують у країну. Законотворення компанії, що створюють робочі місця та платять податки до бюджету країни, мають отримати зелене світло. Саме у такий спосіб будь-яка країна конкурує з іноземними інвесторами – для корупційних дій старого зразка немає місця. Створіть справедливі, рівні умови й інвестори ринуть в Україну, адже будуть зацікавлені в реальних можливостях для бізнесу.

– Які сфери є потенційно привабливими для бельгійських інвесторів та потребують розвитку в Україні?

– Безумовно, Україна перебуває в центрі уваги бельгійських компаній. Аграрний бізнес – надзвичайно перспективна та потужна галузь промисловості країни: не лише з погляду вирощування сільськогосподарських культур, а й щирої зацікавленості України в підвищенні продуктивності та доданої вартості виробництва продуктів харчування, завдяки чому створюються робочі місця, зростають виробничі потужності та експорт, а отже, й сталий розвиток економіки України. Як і багато інших європейських країн, Бельгія зацікавлена в такому підході. Бельгійські компанії не хочуть втратити таку можливість для розвитку, тому в аграрній сфері України є чимала кількість представників бельгійського бізнесу. Крім того, Бельгія має одну з найрозлогіших транспортних мереж та розробляє

*Зустріч із керівником ХОДА Юлією Світличною під час візиту до Харкова
Meeting with Yuliia Svitlychna, Head of Kharkiv Regional State Administration, during visit to Kharkiv*

низку високотехнологічних ноу-хау, тому зацікавлена також в українському будівельному секторі, який зараз активно розвивається. Приємно відзначити, що Україна використовує прогресивний підхід у розбудові транспортної інфраструктури, а саме автомобільних, залізничних, повітряних та водних шляхів. Бельгійські компанії особливо цінують успішний інженерний досвід українців у галузі машинобудування, аерокосмонавтики, інформаційних технологій та мікроелектроніки. Нагальним на сьогодні є питання енергетичної незалежності, у зв'язку з чим бельгійські компанії активно працюють над низкою інноваційних рішень у сфері енергоефективності, енергозбереження та відновлювальної енергетики. Бельгійські інвестори одноголосно наголошують, що розвиток відновлювальних джерел енергії є перспективним. Нещодавно я дізнався, що бельгійська інжинірингова компанія має намір встановити в Житомирській області сонячні панелі, а Меморандум про взаєморозуміння у цій сфері вже підписано. Через зміну клімату та значні викиди вуглецю викопні види палива та невідновлювальні джерела енергії скоро буде вичерпано. Майбутнє за низьковуглецевими та технологіями енергозберігання, тому в цій сфері Україна має використовувати всі можливості та потужності, аби йти в ногу з часом та здійснити неминучий перехід до чистих видів енергії. Тож варто відзначити, що двостороння економічна співпраця розвивається доволі швидко, і я радий, що моя країна є частиною цього процесу.

– Ваша Високоповажносте, будьте ласкаві, розкажіть про те, над чим Ви зараз працюєте? Чи впроваджуються наразі нові ініціативи?

– Навесні 2017 року ми успішно організували візит двох бельгійських торговельних делегацій в Україну. Першою була спільна бельгійсько-люксембурзька торгова місія, що в квітні приїздила до Києва, Дніпра та Житомира, щоб ознайомитися з можливостями та бізнес-процесами місцевих компаній. Друга торгова місія була спільним бельгійсько-нідерландським проектом й відві-

дала в травні Миколаїв. Метою візиту було поглиблення співпраці між Миколаївським портом та Північним морським портом – міжкордонною портовою зоною, що простягається від Вліссінгена в Нідерландах до Гента в Бельгії. Україна та Бельгія вже встановили співпрацю між морськими портами Одеси та Антверпена – другого за величиною порту Європи, Миколаєва та Гента, Зебрюгге та Чорноморська. Минулого літа керівництво українських морських портів підписало угоду з бельгійською компанією «Novadeal Ltd», дочірньою компанією групи DEME, щодо проведення дренажних робіт у порту «Південний». Таким чином, Бельгія зацікавлена в подальшому посиленні співпраці з Україною в перспективному для обох країн напрямку морського транспорту. Успіх українського експорту залежить також від успіху бельгійських морських портів, оскільки для українських товарів Бельгія є воротами в Європу. А підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, безперечно, дало поштовх для зміцнення такої співпраці.

Говорячи про ініціативи в сфері культури, Посольство традиційно бере участь в організації щорічного міжнародного фестивалю «Journées de la Francophonie», покликаного популяризувати французьку мову та франкомовну культуру. Цей фестиваль, що проходить в різних містах України, є плодом тісної співпраці великої кількості посольств, що представляють країни-члени Міжнародної організації франкомовних країн: Францію, Канаду, Ліван, Марокко, Швейцарію, В'єтнам, Єгипет, Вірменію, Грецію, Кіпр, Молдову та інші, а також Міністерства закордонних справ України, Французького інституту в Україні та Альянсу Франсез в Україні.

На 2018 рік заплановано й інші культурні проекти: виставки, літературні події та концерти. Зокрема, в травні талановиті бельгійські солісти –

Виступ із Русланою на святкуванні Національного дня Бельгії в Ізоляції (Київ, 21 липня 2018 року)

Performing with Ruslana at the Belgian National Day Party in Izoliatsia (Kyiv, 21 July, 2018)

*Відкриття Бельгійської алеї в Києві за участі держсекретаря МЗС України Андрія Зайця
Opening of the Belgian Alley in Kyiv with participation of the State Secretary of the MFA of Ukraine, Andrii Zaiats*

Тон Фрет, флейта, та Вероніка Ільченко, піаніно – здійснили тур Західною Україною. Вони приїздили з концертами в Україну вже вдруге. У 2016 році дует виступив у Дніпрі, Харкові, Глухові, Тростянцях, Сумах та Києві. Крім того, цього року ми продовжуємо програму заходів, присвячених вшануванню 100-річчя перебування бельгійського автобронедивізіону в Україні в часи Першої світової війни. 1916 р. армію було направлено до Галицького фронту для підтримки царської армії, та в 1917 році військовий підрозділ відступив до Києва саме тоді, коли Україна відстоювала свою державність взимку 1917–1918 років. У межах святкування сторіччя цієї події в лютому 2017 року бельгійський кінорежисер Арнаут Хаубен презентував у Києві свій документальний фільм, в основу якого увійшли розповіді свідків, а бельгійський історик Август Тірі переказав неймовірну історію цих солдат, цитуючи їхні щоденники та листи додому.

– Під час робочого візиту до Брюсселя Президент України Петро Порошенко провів переговори з Прем'єр-міністром Бельгії Шарлем Мішелем. Зокрема, він повідомив про можливе розгортання миротворчої місії ООН на Донбасі. Яка думка уряду Бельгії з цього питання?

– Під час візиту Петро Порошенко виступив на п'ятому саміті «Східного партнерства» та провів низку зустрічей з керівництвом інституцій Європейського Союзу, а також главами держав та урядів країн-членів ЄС.

Президент України також мав аудієнцію у Його Величності Короля Бельгійців Філіпа. Головним питанням порядку денного саміту було виконання Мінських домовленостей та припинення бойових дій на Донбасі. Прем'єр-міністр Бельгії Шарль Мішель виступив на підтримку територіальної цілісності України та її прагнення до європейської інтеграції. Я вважаю, що розгортання миротворчої місії ООН на окупованій території України могло б стати важливим каталізатором у створенні правильних передумов для мирного врегулювання конфлікту, за умови що вона матиме вірний формат та доцільні повноваження.

На початку червня Бельгію було обрано непостійним членом Ради Безпеки ООН на 2019–2020 роки. Зважаючи на те, наскільки важливою є підтримка міжнародного миру та безпека, а також утвердження держави в міжнародному співтоваристві, Бельгія усвідомлює відповідальність, якої вимагає це призначення. Девізом кампанії та зобов'язань Бельгії в Раді Безпеки ООН є: «зміцнювати взаєморозуміння, діяти заради миру». З огляду на це, Бельгія також висловила підтримку Україні у її призначенні непостійного члена Ради Безпеки ООН у 2016–2017 роках, особливо в питаннях протидії агресії та посягання на територіальну цілісність.

– Чи підтримує Посольство Бельгії в Україні контакти з українською діаспорою в Бельгії, і якщо так, то яким чином?

– Власне, українська діаспора в Бельгії не така велика, як, наприклад, у Канаді чи Польщі, хоча вона утворювалася протягом десятиліть і є справді впливовою, оскільки проживає в країні, де розташовані провідні європейські та євроатлантичні установи. На мій погляд, це одна з причин, чому українці відчувають силу захищати Україну та її громадян. Ця діаспора рішуче бореться зі стереотипами, розвінчує міфи та спростовує упереджені новини ЗМІ, викликані пропагандою. Українська громада також дуже активна. Слід зазначити, що в рамках діяльності Ротарі-клубів та під егідою МТП Україна–Бельгія–Люксембург група дітей солдатів із зони АТО відвідали Бельгію в 2016 і 2017 роках. І ще одним способом висловлення солідарності є збір громадою одягу, ліків, медичного обладнання та передача їх до місць, де в них є потреба. Як висновок, українська діаспора в Бельгії, попри свою нечисельність, має значний вплив на громадську думку, захищає інтереси своїх співгромадян, поширює патріотичні ідеї за кордоном та взаємодіє з бельгійськими неурядовими організаціями, які працюють в Україні.

– Чим Вам найбільше подобається життя в Україні?

– Якщо б мені потрібно було обрати найприємніше в житті тут, це були б люди. Українці надзвичайно дружелюбні, щирі та привітні. Я відчуваю це гостинне ставлення до себе, у якому б місті я не був. Український народ плекає вікові традиції та не припиняє вивчати сучасні мистець-

*Вітання «Міс Льон 2018» (Глухів)
Congratulations to 'Miss Linnen 2018' (Hlukhiv)*

кі течії. Вони захоплюються мистецтвом та відкриті для експериментів. Кількість художніх галерей та виставок в Україні вражає, концертні зали та театри повні, а глядачі завжди шанують акторів, оперних співаків чи музикантів, аплодуючи стоячи та даруючи квіти. Що я ще помітив, то це жагу українців подорожувати й те, як вони охоче відкривають для себе нові культури. Мене також дивує та водночас тішить, як багато українці знають про Бельгію, а також їхнє бажання продовжувати дізнаватися про країну та її столицю.

Я щиро пишаюся тим, що був присутнім і підтримував Україну в переломний момент формування її нації, хоча й високою ціною. Сьогодні українці згуртовані як ніколи. На мій погляд, політики держави повинні серйозніше поставитися до усвідомлення значення цього історично важливого періоду та використати можливості, які він несе, та піднесеність духу народу, щоб дотримуватися лінії реформ, зробити їх невідворотними та раз і назавжди позбутися згубної спадщини минулого.